

Nachtvinders in de schijnwerper

Tekst: Kars Veling
De Vlinderstichting

Nachtvinders zijn overal om ons heen. Je ziet ze alleen niet zo vaak, omdat je meestal slaapt als ze actief worden. Nachtvinders hebben een belangrijke plaats in het ecosysteem en in de biodiversiteit van Nederland. Ze hebben grote impact op ons landschap en op de mensen die daarin leven. In de campagne 'Nachtvinders in de schijnwerper' vraagt De Vlinderstichting meer aandacht voor deze interessante soortgroep.

- Verrast worden door de verscheidenheid aan insecten die op het licht afkomen...
- Met een zaklantaarn de strooplekken afgaan en de vlinders zien snoepen...
- Zien hoe een fraai gekleurde mot zich snel laat vallen in de hoop niet gezien te worden...
- Ervaren hoeveel dieren in je eigen tuin aanwezig zijn die je er overdag nooit ziet...
- Je laten verrassen door de geurstoffen die vlinders op kilometers afstand blijken te kunnen ruiken...
- Door de lens van je camera verbaasd staan over de schitterende patronen en kleuren op de vleugels van nachtvinders....
- Er achterkomen dat in een flatgebouw tientallen nachtvinders te vinden zijn...
- **Aan de slag gaan in je tuin en nachtvinders ontdekken!**

In Nederland komen meer dan 2200 soorten vlinders voor. De bekendste maar kleinste groep is die van de dagvlinders, met nog ongeveer vijftig soorten. De rest

wordt voor het gemak nachtvinders genoemd, hoewel sommige soorten ook overdag actief zijn. Tot voor kort was over de nachtvinders nog weinig kennis. De laatste tien jaar is de aandacht voor nachtvinders in Nederland echter sterk gegroeid. Veel natuurliefhebbers zijn geïnteresseerd geraakt in deze insecten. Dat merken EIS-WVF en De Vlinderstichting aan drie factoren. Ten eerste is de populariteit van de nachtvlinder-gids enorm (de veldgids Nachtvinders is uitgekomen in september 2006; derde druk februari 2008) en er zijn inmiddels bijna 4500 exemplaren van verkocht. Daarnaast groeit het aantal nachtvlinderwaarnemingen dat wordt doorgegeven nog steeds sterk. Ten slotte: de Nationale Nachtvlindernacht (in 2012 voor de achtste maal gehouden op 22 juni) wordt jaarlijks door minstens 1000-1500 mensen bezocht en er worden dan zo'n honderd nachtvlinderexcursies door het hele land georganiseerd.

Belang van nachtvinders

Nachtvinders maken een belangrijk deel uit van de Nederlandse biodiversiteit. Veel soorten komen voor in grote aantallen en heel veel andere soorten organismen (denk aan vogels, vleermuizen, maar ook sluipwespen en -vliegen en spinnen), zijn voor hun voortbestaan afhankelijk van nachtvinders, omdat de rupsen of de vlinders zelf een belangrijke voedselbron voor deze groepen vormen. De rol die rupsen spelen als 'micrograzers' is zeer groot, al zijn de details nog onvoldoende onderzocht. Nachtvinders zijn daarmee een belangrijke schakel in de Nederlandse natuur en voedselketen; een belang waar nog maar weinig kennis over beschikbaar is, maar dat zeker een plek in het Nederlandse natuurbeheer en -beleid zou moeten krijgen.

Dat nachtvinders mooi en kleurig zijn bewijst deze poster (te koop in de Vlinderwinkel op blz 27).

Nachtvinders

- overdag te zien
- ook in de tuin
- op smeer, fruit of bloemen
- ook in het bos

						
sint-jacobsvlinder (<i>Tyria jacobaeae</i>)	bonte bessenvlinder (<i>Abraxas grossulariana</i>)	grote beer (<i>Arcia caja</i>)	huismoeder (<i>Nectus pinnosa</i>)	zwartvlekwinteruil (<i>Ceanotha rubiginosa</i>)	wapendrager (<i>Phaera bucephala</i>)	kleine wintervlinder (<i>Oporophora brumata</i>)
						
gamma-uil (<i>Autographa gamma</i>)	kolibrievlinder (<i>Macroglossum stellatarum</i>)	taxusspikkelspanner (<i>Peribatodes rhomboidaria</i>)	agaatvlinder (<i>Phlogophora meticulosa</i>)	rood weeskind (<i>Catocala nupta</i>)	bruine herfstuil (<i>Agrochola circeularis</i>)	eikenprocessierups (<i>Thaumetopoea processionea</i>)
						
sint-jansvlinder (<i>Zygaena filipendulae</i>)	zuringspanner (<i>Lythria cruentaria</i>)	koperuil (<i>Diacrythis chrysis</i>)	oranje wortelboorder (<i>Triodia sylvina</i>)	zwartstipvlinder (<i>Agrochola lota</i>)	roesje (<i>Scoliopteryx libatrix</i>)	hagedoornvlinder (<i>Opisthograpta luteolata</i>)
						
						lindepijlstaart (<i>Mimis tiliae</i>)

Marian Schut

Marian Schut

De opvallende rups van het groot avondrood.

Het rood weeskind heeft prachtig gekleurde ondervleugels.

Nachtvlinders belicht

Met steun van het Prins Bernhard Cultuurfonds werken de Werkgroep VlinderFaunistiek en De Vlinderstichting hard aan het boek 'Nachtvlinders belicht'. Dit wordt een aantrekkelijke uitgave, die zowel door de geïnteresseerde liefhebber als de professionele natuurbeheerder gebruikt kan worden. Het zal naar verwachting op de Landelijke Vlinderdag in maart 2013 worden gepresenteerd.

Nachtvlinders in de schijnwerper

Draagvlak voor natuurbescherming in het algemeen en nachtvlinders in het bijzonder ontstaat waar mensen op een originele manier kennismaken met een bijzonder stukje van de natuur, iets wat hen raakt en blijft, iets waarover zij zelf weer willen vertellen op een verjaardagsfeestje of op het werk. In de campagne 'Nachtvlinders in de schijnwerper' zullen mensen op allerlei verschillende manieren worden benaderd. Om te beginnen met een foto- en filmwedstrijd.

Foto- en filmwedstrijd: Nachtvlinders in de schijnwerper

Maak een bijzondere, aparte, uitzonderlijke, originele, afwijkende of gewoon schitterende foto of een filmpje van nachtvlinders. Stuur deze op naar De Vlinderstichting via het e-mailadres: schijnwerper@vlinderstichting.nl

Voorwaarden:

- Foto wordt aangeleverd als JPG
- Langste zijde van de foto is minimaal 1600 pixels
- Filmpjes zijn niet langer dan 3 minuten
- Filmpjes worden aangeleverd als wmv-, avi- of mov-bestand
- Er moeten een of meer nachtvlinders op staan
- Foto of film moet gemaakt zijn in 'natuurlijke' omgeving en dus niet in vlindertuin of dierentuin.
- Het moet gaan om opnamen uit Europa
- De nachtvlinder mag geen schade ondervinden van het maken van de foto of film
- De naam van de maker moet in de filenaam zijn vastgelegd
- Per deelnemer mogen maximaal 10 foto's/filmpjes worden ingeleverd
- Het materiaal mag rechtenvrij door De Vlinderstichting worden gebruikt (uiteraard met naamsvermelding)
- Het materiaal moet uiterlijk op 15 december 2012 bij De Vlinderstichting binnen zijn

De uitslag zal bekendgemaakt worden op de Landelijke Vlinderdag op 2 maart 2013 in de Junushoff te Wageningen. Daar zal tevens de prijsuitreiking plaatsvinden.